

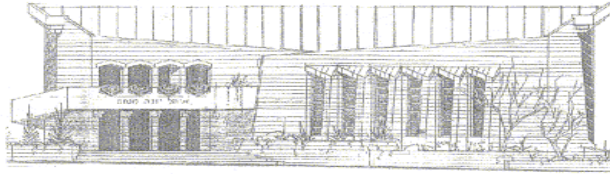
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה לפי פקודי תשע"א מאת הרב דוד אברהם ספקטור בנושא:

וְהִייתֶם נְקִיִּים מֵה' וּמִיִּשְׂרָאֵל

שבת שלום. קשה לקרוא את הפרשה של היום בלי מחשבון צמוד או בלי להיות בקיאים בתוכנת מחשב של אקסל. משה רבינו מפרט בדיוקנות יקית את הכמות של כל הפריטים שבמשכן. למה? זה די מעייף לקרוא את כל הפירוט הזה ולכאורה מיותר לגמרי לדעת שכך וכך וויס – מסמרים יש במשכן. מה לאיש אלוקים כמשה רבינו ולחשבונאות שתמצא היום בהנהלת החשבונות של כל חנות לחומרי בנין? השאלה הזאת כבר נשאלה במדרש תנחומא (פרשה ז): "ולמה (משה) עשה חשבון, (הלא) הקב"ה מאמין, שנאמר (במדבר יב) 'בכל ביתי נאמן הוא'!! והתשובה היא שכל החשבון שעשה משה בפרשת פקודי הוא בגלל דעת הקהל, שלא יחשדו בו כאיש ציבור שח"ו לקח משהו לכיסו הפרטי כפי שמסופר במדרש (שם): "וידבר העם באלהים ובמשה", אמר משה יודע אני שישראל רוגנים הם (מתלוננים), הריני עושה להם חשבון מכל מלאכת המשכן. התחיל לעשות חשבון עמהם: 'אלה פקודי המשכן' והוא נותן להם חשבון על כל דבר ודבר לזהב ולכסף ולנחושת... עם שהוא עושה חשבון... שכח אלף ושבוע מאות וחמשה ושבועים שקל שעשה מהן ווין לעמודים... אומר (משה): עכשיו ימצאו ידיהם של ישראל עלי לומר: **שאני נטלתי אותם!**... התחיל להשיב להם בקול רם: 'ואת האלף ושבוע המאות וחמשה ושבועים עשה וויס לעמודים' באותה שעה נתפייסו ישראל. "לא רק מדעת קהל ישראל חשש משה אלא במיוחד גם ממעצבי דעת הקהל בתקופתו שקראו להם אז "ליצני הדור", כמובא בהמשך המדרש: "מפני ששמע ליצני הדור שהיו משיחין (מדברים) אחריו שנאמר 'והיה כצאת משה'... 'והביטו אחרי משה', ומה היו אומרים? 'אדם שנתמנה על מלאכת המשכן על ככרי כסף ועל ככרי זהב... מה אתה רוצה שלא יהיה עשיר?! כששמע (משה) כן אמר: 'חייכם משנגמרה מלאכת המשכן אני נותן להם חשבון... אמר להם: 'אלה פקודי המשכן'. משה רבנו הוא איש ציבור ואיש ציבור כמו כל אדם צריך להיות נקי מכל חשד שלא עשה משהו לא כשר וח"ו לקח משהו לכיסו הפרטי. לכן משה רבנו עשה את הכל בשקיפות מלאה ונותן להם פירוט מלא לאן הלך הכסף והזהב עד המסמר, הוו האחרון. זה נשמע לנו מוכר גם היום לכל מי ששומע חדשות מידי פעם. כל זה מצד איש הציבור, אבל מצדנו אין לנו לחשוד בכל איש ציבור שהוא מושחת מלכתחילה, כפי שנפסק בשלחן ערוך: "אין מחשבין בצדקה (מבקשים חשבון) עם גבאי צדקה, שנאמר (בהפטרות) של פרשת שקלים (היום) (מלכים ב: יב, טז): וְלֹא יִחְשְׁבוּ אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת הַכֶּסֶף עַל יָדָם לְעֹשֵׂי הַמִּלָּאָה כִּי בְּאֵמֶנָה (ביושר) הֵם עֹשִׂים". עם כל זה מוסיף על זה הרמ"א: "ומ"מ כדי שיהיו נקיים מה' ומישראל, **טוב להם ליתן חשבון**... וה"ה בכל ממונים על הצבור." כל זה בתחום כספי ציבור. אבל בפרשת המלך בפרשת שופטים (דברים יז, יז), לא רק כתוב בסוף הפסוק וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה לוֹ מֵאֵד, אלא גם כתוב בתחילת הפסוק: וְלֹא יִרְבֶּה לוֹ נָשִׁים וְלֹא יִסּוֹר לְבָבוֹ. ולצערנו אנו שומעים שבתחום הזה לפעמים אנשי ציבור נכשלים. ונראה שכל זה מפני שלא שומרים על שני קווים אדומים. קו אדום אחד אפשר ללמוד מהנוער הנפלא שלנו: להיות **שומר נגיעה** בכל מצב. והקו האדום השני הוא **איסור יחוד**: לא לנעול דלת, אלא להיות במקום שתמיד מישהו אחר יכול להיכנס. שמירה על שני הקווים האדומים האלה היתה מונעת הרבה פרשיות מבישות במדינה ופגיעה בנשים. וגם על זה נאמר לכל אדם מישראל וכל-שכן לבעלי סמכות ממלכתית או חינוכית ורבנית (פ' מטות לב, כב): וְהִייתֶם נְקִיִּים מֵה' וּמִיִּשְׂרָאֵל. וכך הדריך הרב מרדכי אליהו זצ"ל (אביהם של ישראל א, 69) שכידוע היה נוהג כבוד גדול באשתו הרבנית שתח', שאם (מנהל) מדבר עם המזכירה שלו ואשת (המנהל) מתקשרת, (המנהל) צריך לענות לאשתו ולא לתת לה לחכות. 'אל תתן לאשתך לחכות, אשה נפגעת, אישה (בעלה) צריך להיזהר בכבודה'. אם הוא יושב בעבודה והיא (אשתו) רוצה לשאול אותו אם לקנות כרוב או כרובית, שיענה לה קודם."

דברנו עד עכשיו על נאמנות ויושר בשני תחומים שכל יהודי וכל-שכן איש ציבור חייב להיזהר בהם: התחום הכספי ותחום הצניעות ויחסי כבוד בין שני המינים. והרמב"ם (איסורי ביאה כב, יט-כ) מחבר בין שניהם בצורה ברורה: "אמרו חכמים גזל ועריות נפשו של אדם מתאוה להן... לפיכך ראוי לו לאדם לכוף יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתירה ובמחשבה טהורה ובדעה נכונה כדי להנצל מהן, ויזהר מן הייחוד שהוא הגורם הגדול." ולכן אדם שנחשד בדברים האלה ויש על זה עדים, אינו יכול להיות שליח ציבור, כפי שפסק השולחן ערוך (אורח חיים סימן נג סעיף כה): "אין מסלקין חזן (שליח ציבור) מאומנתו (מהמשרה שלו), אלא אם כן נמצא בו פסול (מ"ב ס"ק עד: **בעדים**). ומוסיף על זה הרמ"א: "ואין מסלקין אותו משום רנון בעלמא, כגון שיצא עליו שם שנתפס עם הכותית, ..., אבל אם באו עליו עדים בזה, **וכיוצא בזה**, מעבירין אותו". (מתפקידו להיות שליח של הציבור).

לכן אנו מברכים את אלו שעוסקים בצרכי ציבור באמונה, זאת אומרת בנאמנות וביושר בכל תחום שהזכרנו והקב"ה ישלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם עם כל ישראל אחיהם, ונאמר אמן.